

տիգդաթի ալընարագ, վէ հատտէն զիեատէն էհէմիեթէ վերիւրէք, նասի-հաթը միւնստիւրէ վէ թէնպիհաթը է-քիտէ հիմմէթ պուրուլա ճայիդ տիր-զերա, պիր վաթման էվլատարը պէյ-նինտէ, պու եօլտա էքիէն պիրու-տէթ վէ ատալէթ թօհուսմանտան, հիշ պիր էյի մէյվէ հուսուլէ կէլէմէյէնէկի շէմս կիպի աշիքեար տըր: Վագտա, խրիսթիանայր թարաֆընտան, իսլամ-լար հագգընտա, իզհարը հիւրմէթ վէ իհիթիւրագ վազիֆէտէն, էհէմիլիէթ-տէն վէ էմիր պասիւրէթ իգթիդաթն-տան տըր, վէ պիգտէ պու նասիհաթը տայիմա վիրմէքտէյիդ, լաքին, իս-լամլար տախի այնի վազիֆէյի իյֆա իյլէմէլիսիւրէր: Վէ ալէլիսուսապու-կիւնքի կիւն, էվլոպա իշիւտէ, պիր մուազզամ տէվլէթէ մայլէք պուլուն-տուգլարընտան, թէրպիէն, նէգաքէթ, մէտէնիյէթ, ինսանիյէթ, վէ ճէ-նապ ու վազար իպլէթիւրի, խրիսթի-եանլարտան զիեատէ, քէնտիւր վիր-մէլիտիրէր:

Աշիքեար տըր քի, պագը իսլամլարտա պիր հաքիմ միլէթիւրի էք քեար վէ իս-տասաթ պուլունտուգլունտան, չօգլար սայիր թէպապարա, մահքիւմ նազա-լըլա պագարագ, զէմանը գատիմէ-տէն պէրու ալըա կէլիթքէրի կիպի, բէք քիւլիւք էթօրմէքտէ, վէ հուր-ըլիյէթ ճիհէթիլէ միւսալթլարընք չէքէմէքտէ տիրէր, հապուքի օ իթիգատ վէ օ իտտապարընք վազիթը կէլիւշ տիր, արթըք պուլունտան սօնրա, նէ քէնտիւրէր էսիկ ահքեամլարը սա-թա պիրիւրէր, վէ նէտէ պիդ, էվլէլքի կիպի, իսլամ բապուսու չամուրունու սիլմէք իշիւ ու մուգլունտա բէշիլիւր եա բաշամլար թաշքա պիրիլիդ, վէ նէտէ իսլամ էհալիսիւրի ագլըլը վէ քեամիլ-գըմը, օ էտտա հալի, տէվլէթի Ա-լիէնէնէ պիր շէրէֆ ու իթիլիսար վէ ազամէթ ատտ իտէպիլիւր, շիմոի տիւն-եանըն կիտիլի տէ իշիլիւր տիր, շիմ-տի տիւնեան հիւրմէ իտէն չէյ, հա-քիմիլք վէ մահքիւմիւք օլմանըպ, իլլա հուրըլիյէթ վէ ուլուն ու մարիֆէթ, վէ ատապ ու թէրպիլէ վէ սէգաքէթ տիր, վէ իսլամլար տա իտտա իսքեաթ օլմալը տըրլար քի, էկէր քէնտիւրէր ի-տտարէյի միլքիլէ վէ ասքէրիլէ ճիհէ-թիլլէ, խրիսթիանայրտան իսթիւրէն պիր հալուն պուլունտագտա իտէլէր, խրիսթիանայրտա ուլուն ու ֆիւսուն, սանսի, թիւճճարըք, պանքըլիք, իշ-կիւզարըք, չալըքանըք, քիթապէթ վէ սայիր ճիհէթիլլէ, քէնտիլլէրտէն իլէրուտէ պուլունտագտա տըրլար:

Երեւզ օն եէտի ըէս հայլանը պիր-լիքտէ ալարագ կէլէն սալը կիւնի էլլի նէֆէր ըէտիֆ էնդարէտէն Տէրիտա-տէթէ միւվաթըլէթ իթմիլլէր տիր:

Պէլէիդա սէֆէրի գօնթ կրիմպէրկ ճէնապլէրի, տէվլէթի թարաֆընտան ալիդ իթմիլ օլտուգլու իթիմատնամէսի-նի ետըն իսաքիւրայի շահանէնէ թագ-տիմ իտէնէք տիր:

Թալիսիւնէն երեւզ պին օգգաեք միւթէնամիլի ուն, տիւնքի կիւն օն ի-քի վալիօնա թահմիլէն, Նիշ ճիհէթիլլէն սէվլ օլունտուգլունտուր:

Պրապիլիւս իմրէրաթօրու հազ-րէթլէրի, պու կիւն Մօսկօֆ եօլուն վարըրարընտան պիրիւնէ բաքիպէն, Օ-տէնատան հարէթ իթմիլ օլտուգլա-րընտան, բազար իրթէսի կիւնիւ չէհ-ըիմիլէ միւվաթըլէթ իտէնէքլէրի իս-պէր ալըմըլ տըր:

Շքմէնարֆէր իշիլ թրալէրս եր-ք-լիւ օլան պիր մալունա, տիւն, Սարայ

պուրնու ալըգլարընտա պաթըպ, թը-րալէրալըր տէնիլիւր իւզէրիւտէն է-լի-տիւքլէրիւտէն, Պօղադ իլի վէ սայիր վարըրարըն չարիլարընա թէնատիւֆլէ հարէթլէրիւնէ մանի օլտուգլարըն-տան, միստուս սանտալար չըգարըլըպ թըրալէրալըր տէնիլիւր թօլաթաթ-ըլմագտա տըր:

Պու տէֆա միւնէտէտէն թէլ-քիլ օլունտուգլ, Գեաղըրաթիւտէն թա-լիմ օլունտագտա պուլունտան քէօրիւ-ճիւ թապուրու իշիւ, իշիւրանէնի ամի-րէտէ եաթըլմըլ օլան երիմի տէօրթ ա-տէտ տէմիր տուպա, պու տէֆա թա-պուրու մէքքիւրա թէսլիմ օլունտուգլ վէ քէօրիւճիւ էֆրատը պուլարա տախի իճրաեթ թալիմ իտէնէք, քէսպ իթտիլլէրի մէհարէթի իթմալ իլլէմէք-տէ պուլունտուգլար տըր:

Բուսիւր զազէթալարընտա օգուն-տուգլունա կէօրէ, ժէնէրալ Ձէնայէֆ, իքի տէֆա, քէնտի գուլմանտաթնտա պուլունտան ասաքիւր թահրիք վէ թէլ-վիդ Նիլէթիլլէ, Մօսկաեա մէքթուպ-լար եազարագ, օլտուսունտա կէրէք տուգլար վազիլիւտէ, վէ կէրէք սայիր վազըլիտա, օգունթուրմագ իւզրէ, բէք կիւզէլ սէսլի վէ իշի միւզիգա պի-լիւր ատամլար իսթէմիլ, վէ աճէլէթէն իրօալ իտիլմէլլէրիւնէ ընճա իլլէմիլ տիր: Կէլէն հաթիմա տախի օգունտուգլուն-նա կէօրէ, քէլալիք չէհրի մէզպուրա մէքթուպ եազարագ, վէ էլէտտի իւ-ղունտուգլուն պիլիտիրէրէք, ալթը պին չիֆթ աեաք գապը իսթէմիլ տիր:

Թէտալիլլէ չըգարըլըլ օլան գա-վաեթի նագտիլէնի թէպտիլ իթմէք իւզրէ, Բարիս ֆիլիլիւրանէլի քեաղըտ սըբարըլ օլունտաթ խուսուսունտան մէ-լիսի իտասը վիւքէլատա թահրէր թէ-զէքքիւրէ ալըմալըլըք, պուլունտան էվ-լէլքիւրիւտէլլէրիւրիւր պիրիւտէն եազ-մըլ իտիք: Պու քէրէր, մէվուգէն իսպէր ալըմալըլընա կէօրէ, իշպու-քեաղըլարըն ֆիլիլիւրանէլի իլէ ֆօն-տէ սուրէթլէրի պա մուգալէլէ իսա-մուրու զաեթի կիւզէլ քեաղըտտան ի-մալ իթտիրիլլէ իւզրէ, էթթէտէն պէրու Պանգ գաեթիմէսի վէ տէվլէթ թահվիլաթը թապը խուսուսունտա քէսպի իլլիլիւր իթմիլ օլան ֆապրի-գաթթը Մ. Գիլէնէն, մէմուրիլիլլէթի մալ-սուսէ իլէ Բարիստէ պուլունտան իս-զինէյի ճէլիլէնի մալիլէ տէֆթէրի քէպիր օտաթ քէթէպէսինտէն ֆիւ-թուլլէթիւր նագաթէթ էֆիւտի ըիֆա-գաթընտա օլտուգլուն հալտէ, Բարիս-տէն իսթանպուլա ճէլպ իտիլլէրէք, մէքքիւր ֆիլիլիւրանէլի քեաղըլարըն Մալիսէ իսպիլիլլէ ճէլիլլէսինէ ֆի-եաթլարը գարարալարըլարագ, պան-գատան միւմալիլլէսին պիր մըգտար ազլէ վիրիլիլլէ տիր: Պապիլագաթօրու միւմալիլլէսին, կէլէնէք սալը, Բարիսէ ալտէթ իթմէք իւզրէ պուլունտուգլ-տուր:

Իշիլթալիլիլլէ կէօրէ, միւմալիլլէ Մ. Գիլէնէն բուլ իտարէսի իլէ Մաթ-պաանը ամիրէնի կէլիլլէ: (Իթթիհատ)

Ի Ա Ն

ԳՈՒՐՈՆ ԳԱԶԻՆՕՍՈՒ

Պէյօղլունտա, միլէթիմիլ թէաթ-րօսու սըրաթնտա պուլունտան Գուրօն նամ գազիլիօնուն թէգեթնաթ վէ թէ-միլլիլի, զաթէն մալիլմիւր ամմէ օլ-տուգտան պաշգա, իքի սյտան պէրու-իսէ, օլ ճիհէթլէ էլիլլէթի տէրքեար օլան Արալ աղա թահրէր իտարէսին կէլիլլէ օլունտուգլունտան, տահա զիեատէ

տիգդաթ վէ լէթաֆէթ միւնահէտ օլունտագտա տըր:

Շիմոյիլէ գատար հէր նէ գատար եալընը գազիլիս հալիլտէ պուլուն-մադտա իտի իսէ տէ, մէվաթի չիթա-եազլարըլ օլունտա, վէ նիլէ գաթլար կէրէք թաամ վէ կէրէք իսթիւրահաթ ճիհէթիլլէ, իհիլիմալը պիր մահէլլ պուլունտուգլունտա մէմուլուն օլաճագ-լարընտան, մէքքիւր գազիլիստա, եա-լընտան պէտ իլէ, նէֆիս թաամ վէ մէշուպաթ պուլունտուգտան պաշգա, բէք թէմիլք եաթագ տախի պուլուն-նաճագ, վէ թէշիլլէր րաղպէթ իտէն զէվաթըն մէմուլունիլլէթի քեամիլլէ-սինէ չալըլընագ տըր:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ ԳԱՐԱՏԱՂ

Ձէթիլլէ, 29 սեպտ.

Գարատաղ պէյի բըրէնս Նիքօլա, Գա-րատաղ օլտուսունտան գոմանտաթնտէ-րիւհիլ իթմէք իւզրէ Ձէթիլլէսին հարէ-քէթ իլլէտի: Բըրէնսի միւմալիլլէսին, էսիր թուրքիւրան Օսմանլը ժէնէրալը Օսման Բաշալը սալը վէրտի:

ՄԷՄԼԷՔԻԹԵՆ

Պուքէլ, 29 սեպտեմբեր

Ուլա Պուլունտան Գուրմըր իսալ ճէլի-եթիլիլլէ նիգալմալիլլէր բըրէնս Շարը թահիլի իլլէտի:

Տէրիստաթիլլէ մուգլա Մէմլէքէթէյն գարու քէթիլիլլէտաթ բըրէնս իլլէա պու-րանա վասըլ օլունտ:

ՍԱՐԱՏԻԷ

Լօնտա, 29 սեպտեմբ.

Էսամըր Ումուլի ալըտը	
1865	12 3/4
1869	14
1873	13 5/8
1873	13 3/8
Պուսիւր Թրէ Գոր (Սէրի Ա.Բ.) Գ.Բ.	23
Ինկիլիլլէ գօնսլիլլէ	96 1/16

ԳԱԼԱՏԱԲԱԲԻԱՉԱՍՐ

Է.Բ. Ում. 17 սեպտ. ազլամ գաբանտը	14 39
Է.Բ. Ում. 18 սեպտ. սապահ ալըտը	14 36
Էն Էրէքէք	14 36
Էն ալաղը	13 15
Սաաթ 6 1/2	13 21
Իսթիգրադ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.	70
» 65 (Մութօն) 6 0/0	74
» 1869 (Բիւսար) 6 0/0	67
» 1872 (Պոս տիւ Թըրէ-գոր) 9 0/0 լիւր սթէրլինգ	22 1/4
» 1873 (Բիւսար) 6 0/0	65
Բուլմիլ Շքմէնտէֆէր 3 0/0	39
Ինքօր	2
Շէվալիսիք փր.	2 1/2
Ազլէ ֆալիլլէ 0/0	12

ԱԳՍԻՆԼԱՐ ՖԻՆԱՆՍԸ

Բրէտի ժէնէրալ 6 0/0 լիւր Օսմ.	225
Սոսիէթէ Դէնէ. 6 0/0 լիւր ԱՊ.	250
Ստամպուլ պանդաթ	205
Պանգ գօնսլիլլէ	310
Սոսիէթէ օթօման Լիւր. Սթէր	128
Թրամպալ 5 0/0	100
Լալիլիլլէ (մատէն) ֆր.	68

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՉԱՍՐ

Օսմանլը լիւրաթ 100 տէն	22. փր.
Ինկիլիլլէ լիւրաթ	110 5
Ֆրանսըլ ալթունու	87 12
Բ.Ղ.	88
Գրըմիլ ալթունու	102 30
Պէնագ մէմիլիլլէ	3
Մէթալիք	9
Պագըր	140
Պէշիլք	8
Գարաօն գալմէսի գաթիք	7 2

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱՉԱՍՐ

Պու կիւն պագըր հիսապը իլէ, 100 զուլունգ գալմէ, 121 զուլունգ: 11 5 զուլունգ գալմէ պիր լիւրա:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէլէն հաթիւր քի ընդհանուր ժո-ղովտա, պիր չօգ թէքքէթիւր վէ միւ-ճատէլաթ տան սօնրա, էվլէլքի թան-

զիմ օլունտան զուլունգ ու թէատտիեաթ վէ եալսօտ թէլէքքիեա լայիհաթնա, իս սօն վազըլարտա վուգու պու-լարըն տախի իւզլէ գըլընարագ, իսպաքալան ժոզովա թէսլիմ իտիլմէ-սինէ, վէ լճապը իճրաթնա հիմմէթ օ-լունտաթնա գարար վէրիլիլլէ իտի:

Տիւնքի թէնէմիւ իտէն մէմիլիստէ, մէքքիւր եէնի թանգիմ վէ եալսօտ իք-մալ օլունտան լայիհա օգունտուգլ իսէ տէ, պագըլար էհէմիլլէթ վէրիլմէյէրէք վազ կէլիլմէսինի իտտա իլլէտիլլէ-րինտէն, իսպիլիլլէ միւնաթէլէ զուհու-րա կէլիլլէ, վէ ագըպէթ քեար, իշ գու-րանա պըրագըլմանարագ, վէ եալը-նըք քիլիսէլլէրտէ տուա իտիլմէքէ իգ-թիֆա իտիլլէրէք, մէմիլիս գարար վի-րիլիլլէ տիր: Տիմէք տիր քի, ընդհա-նուր ժոզովուն ազլընճա, իշիմիլ տուանա գալմըլ տըր, վէ եալընը տուա իլէ իշ պիթէպիլիլլէ թագ տիր-տէ, արթըք մէքքիւր մէմիլիս իհիթ-եաճ գալմանաճաղընտա տախի չիւքհէ եօգ տուր, չիւնքի, նէ լազըմ տըր նաթիլլէ եէրտէ թօլանըպտա պիր չօգ-լազըրտը իթմէք, պու գաեթիլլէ, եալընըք պիր Բաթրիք քեաթի տիր, չէօյլէ քի, միլլէթին հէր տէրտիրի ի-շիթ տիլիլլէտէ, քիլիսէլլէրտէ տուա ի-տիլմէսինի էմր ու թէնպիհ իտէր, հէր իշ պիթէր, վէ միլլէթ տէ, գուրա վիր-մէք, գուրա գալմանագ, մէմիլիլլէր թէլքիլ իթմէք, վէ պուլուն միւմալիլլէ պիր չօգ զալլէ վէ զահմէթ տէն գուր-թուլմուլ օլունտ:

«Վալ քեզ քաղաք զի թագաւորդ մանուկ է» տէնիլիլլէ կիպի, պիգտէ տէրիլլէ քի, վալ քեզ Հայոց Ազգ զի ընդհանուր ժոզովա պայպէս է: Երիւն իսթէրտէ, զէվալլը միլլէթ, պէլլէ պիր ընդհանուր ժոզովտան ֆայիլտէ վէ ըլըք պէքէսին:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

1876 Սեպտ. 14, Գալմարալա

Միւնիլիթի, Տիւնքի կիւն Գալմարալա, Ձին-ճիլիլլէ գուրու ճատտէսինտէ էսէֆա-միլ պիր վագա վուգու պուլունտուր, չէօյլէքի, Հայ Կաթիլիլլէրիլլէտէն էն-կիւրիլիլլէ Գէորդ նամ քիլմէսին չարը-մըգտա աշըլըք իտէրէք կէլիլլէր ի-տի, հէր վագըլլէր կիպի թապալանը չարըլըգտա գօնարագ եէմէք սաթար իքէն, էթթէտէն պիր պէյիլիլլէ սիւրիւ-ճիւսիւ գալմըլը վուրաթագ, վէ հայ-վանը գօլտուրարագ կէլիլլէտէն, պէյ-կիր թապալտաթի թապալընը գըրտը, վէ աշըտա սիւրիւճիլլէտէն արգաթն-տան գօլունգ ֆէսինի գաբար իքէն, պիրտէ չարըլտան պիր չօգ իսլամլար մէրգուլ աշըլըն պաշընա պիրքեթի-լէր, քիմի «օլան կեալուն», սէնին նէ հագգըն վարտըր իսլամըն ֆէսինի գաբ-մանա քիմիտէ սիլիլլէ կիտի իթաթթ-սըք խիլլէրիլլէ տէյէրէք, վէ բէք չօ-ղունտա էնվայի ապէսի լիսան գուլա-նարագ թէհտիտէ պաշլատըլար, ֆա-գաթ, չարըլտա կէրէք տիւքքեանը-լար, վէ կէրէք գահվէլլէրտէ պուլուն-նան Լըմէնիլլէր իւթէ կէլլէրէք, հէր նէ գատար գալմաթը մէք իթիլլէր-սէ տէ, էթթէտէն «վալ անասըն պէ», պիր աշըլ էրմէնի կեալունտու ըն-լատամանտըլար պէ» տէյէրէք միւթէ-պէր վէ սագալլը իսլամըն պիրի աշը-նըն թապալտաթը զոր իլէ թուրքապա-շընա գօլարագ, վէ սըբայը էլիլլէ ա-լըպ աշըլըն գաթաթնա վուրմագ իս-

